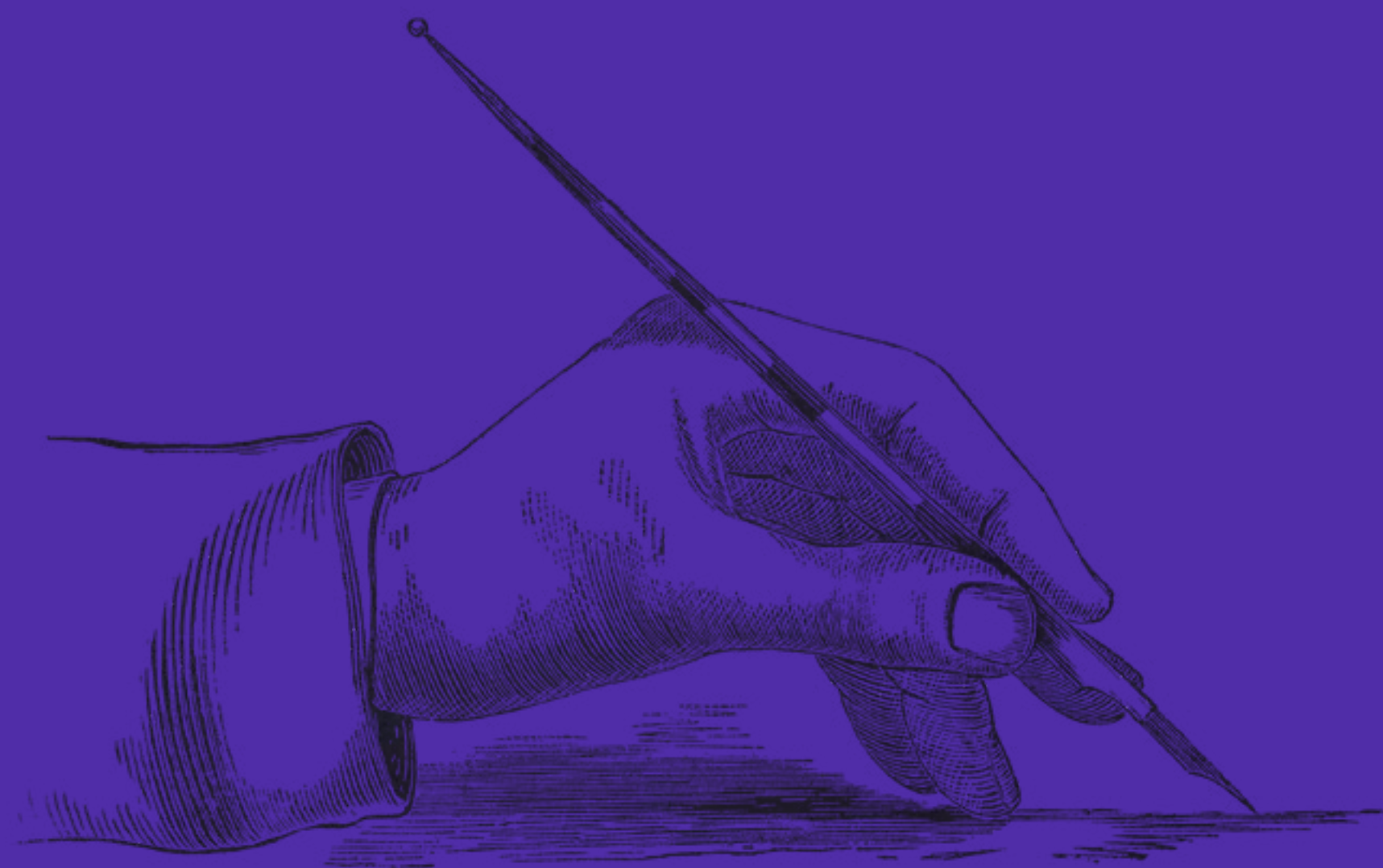

Wolne Lektury infrastrukturą krytyczną dla polskiego systemu edukacji

– raport na temat czytelnictwa
w roku pandemii

Wolne Lektury to najpopularniejsza biblioteka cyfrowa w Polsce. Udostępnia już ponad 5,7 tys. tytułów w postaci ebooków i ok. 800 audiobooków (dostępne formaty: PDF, MOBI, EPUB, TXT, FB2, MP3 oraz DAISY dla osób z dysfunkcjami wzroku). W zbiorach biblioteki znajdują się **lektury szkolne oraz klasyka literatury polskiej i światowej**, a także utwory cenionych współczesnych pisarzy. **Wszystkie utwory udostępniane są całkowicie bezpłatnie.**

Biblioteka prowadzona jest od 2011 roku przez fundację Nowoczesna Polska, apolityczną organizację pozarządową, która będzie wkrótce obchodzić 20-lecie istnienia. Misją Wolnych Lektur jest **wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów defaworyzowanych oraz promocja czytelnictwa poprzez niwelowanie barier w dostępie do kultury.**

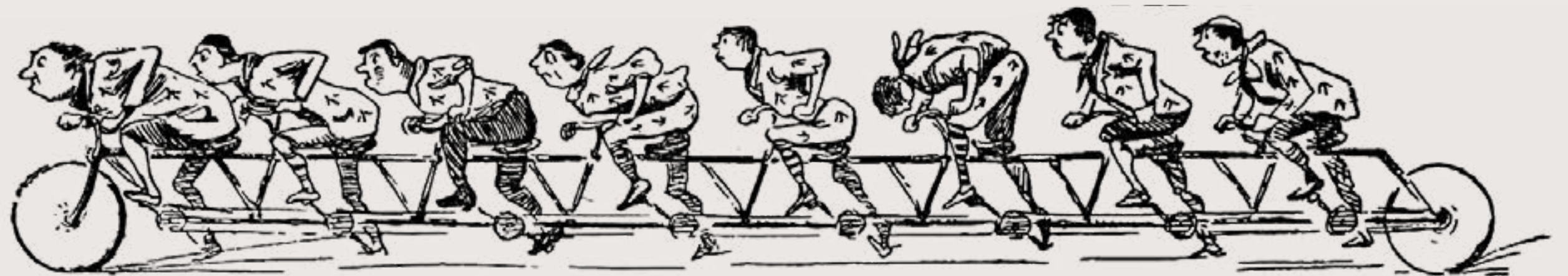
Wśród zasobów biblioteki znajdują się m.in. najbardziej znane powieści i opowiadania polskie i zagraniczne, książki obyczajowe, historyczne, podróżnicze, fantastyczne itd., bogata kolekcja poezji i dramatów (w tym wiele utworów Szekspira oraz dzieł antycznych) oraz zbiór najważniejszych rozpraw filozoficznych (m.in. Platona, Nietzschego i Schopenhauera).

Wolne Lektury są częścią ruchu Wolnego Internetu, dlatego dbają o prywatność swoich użytkowników i użytkowników, nie wymagając rejestracji i nie śledząc ich w trakcie korzystania z biblioteki.

Wszystkie opublikowane książki są dostępne na copyleftowej wolnej licencji, dzięki czemu można się nimi swobodnie dzielić, ale także tworzyć adaptacje, antologie i własne projekty, poszerzając krąg odbiorców kultury. Unikatowy system informatyczny, stanowiący fundament biblioteki, został oparty o wolne i otwarte oprogramowanie, które fundacja rozwija, budując zasoby dóbr wspólnych.

Jak powstają Wolne Lektury?

- 1.** Przekształcanie tradycyjnych książek w ebooki jest pracą kilkuetapową, którą wykonują zespoły redakcji technicznej, merytorycznej i IT Wolnych Lektur.
- 2.** Po wybraniu właściwego wydania źródłowego zespół redakcji technicznej **skanuje książkę** i przy pomocy naszego własnego oprogramowania **ekstrahuje z niej tekst**. Następnie umieszcza utwór na stworzonej przez fundację platformie redakcyjnej. Tekst poddawany jest wtedy redakcji technicznej, której zadaniem jest **skorygowanie błędów oprogramowania oraz otagowanie tekstu**, tak by oddawał układ semantyczny utworu.
- 3.** Kolejnym etapem jest praca zespołu redakcji merytorycznej: **uwspółcześnienie języka**, tak by był zgodny ze współczesnymi zasadami gramatyki i interpunkcji oraz **opatrzenie utworu przypisami**, ułatwiającymi zrozumienie trudniejszych pojęć oraz osadzenie treści w szerszym kontekście kulturowym czy historycznym.
- 4.** Od niedawna rozwijamy też nową funkcjonalność – **powiązanie treści z zasobami siostrzanych projektów Wolnego Internetu: Open Street Map i Wikipedii**. Pozwala to na szybki podgląd mapy i dostęp do informacji na temat miejsc, postaci czy wydarzeń historycznych wspomnianych w książce.
- 5.** Zespół redakcyjny zaznacza także **motywy literackie**, dzięki czemu każdy utwór można analizować w kontekście kulturowym, śledząc, jak dane pojęcia czy tematy były traktowane przez innych twórców, w innych epokach.
- 6.** Ostatnim etapem jest **konwersja tak opracowanego tekstu na najpopularniejsze formaty mobilne i publikacja w bibliotece**.

1. Pandemiczny boom
2. Z telefonu na monitor
3. Lekturowe bestsellery
4. Wolne tłumaczenia – nowy projekt
5. Wolne Lektury do słuchania
– wyjście poza listę lektur
6. Przyjaciele

spis rozdziałów

1.

Pandemiczny bum

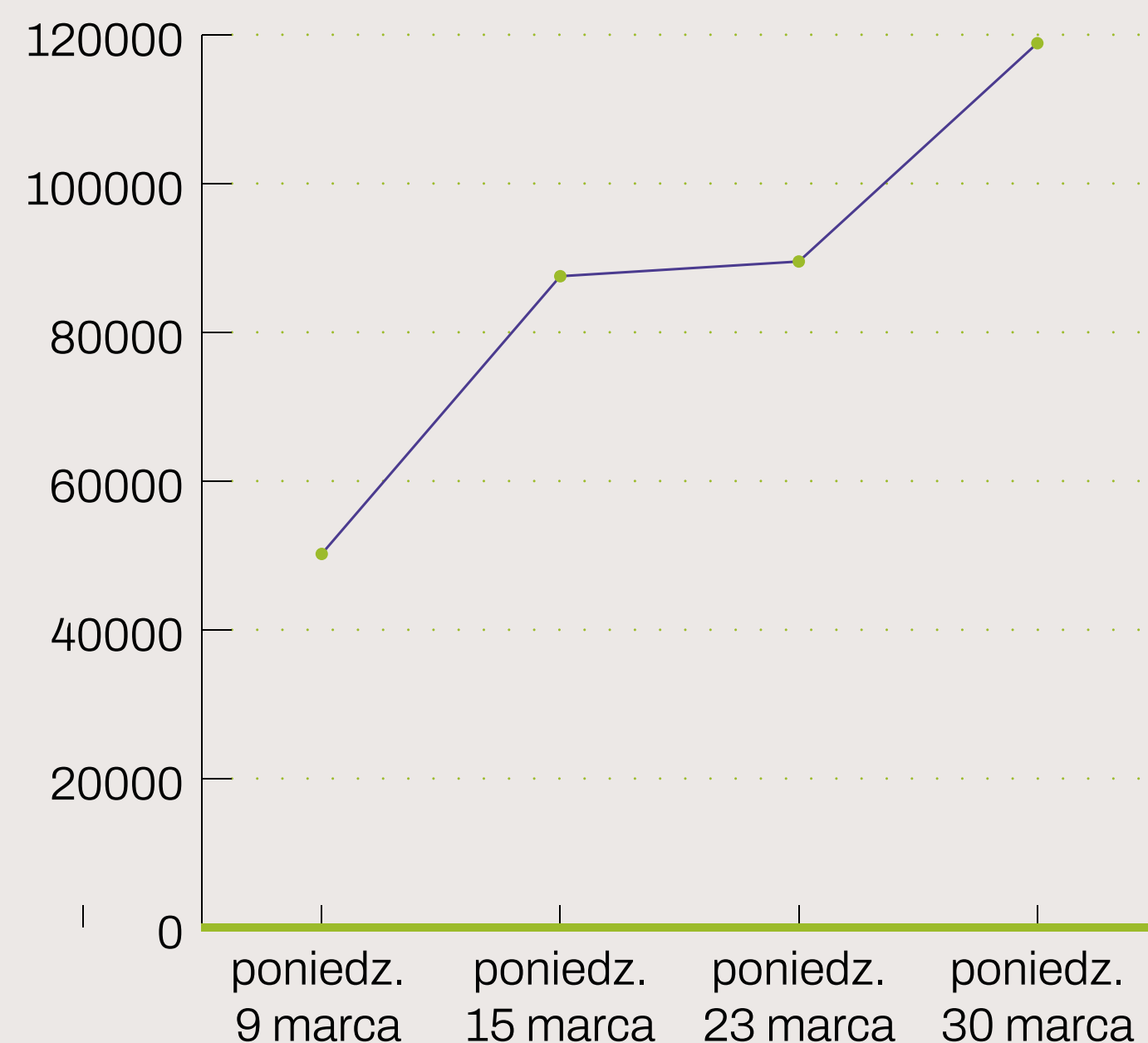
Rok szkolny 2020/2021 był pierwszym w historii polskiej oświaty rokiem nauczania zdalnego i hybrydowego. W czasie, kiedy biblioteki i księgarnie były niedostępne, Wolne Lektury pracowały bez przerwy 24/7. Jako najpopularniejsza biblioteka internetowa byliśmy głównym źródłem lektur szkolnych dla szkół podstawowych i średnich, bez którego trudno sobie wyobrazić zdalne nauczanie języka polskiego.

Pandemiczny bum

wykres 1.

Wzrost liczby unikatowych użytkowników w pierwszych dniach zamknięcia szkół (2021r.).

—●— liczba unikatowych użytkowników Wolnych Lektur

Już w pierwszych dniach zamknięcia szkół odnotowaliśmy skokowy wzrost liczby unikatowych użytkowników. W pierwszy poniedziałek lockdownu (16 marca 2020 r.) odwiedziło nas o 74% unikatowych użytkowników więcej niż w poprzedni, „przedpandemiczny”.

Część szkół dopiero po kilku-kilkunastu dniach wdrożyła zdalne nauczanie, dlatego kolejne poniedziałki przyciągnęły do Wolnych Lektur o 78% (23.03), a nawet 136% (30.03) więcej unikatowych użytkowników.

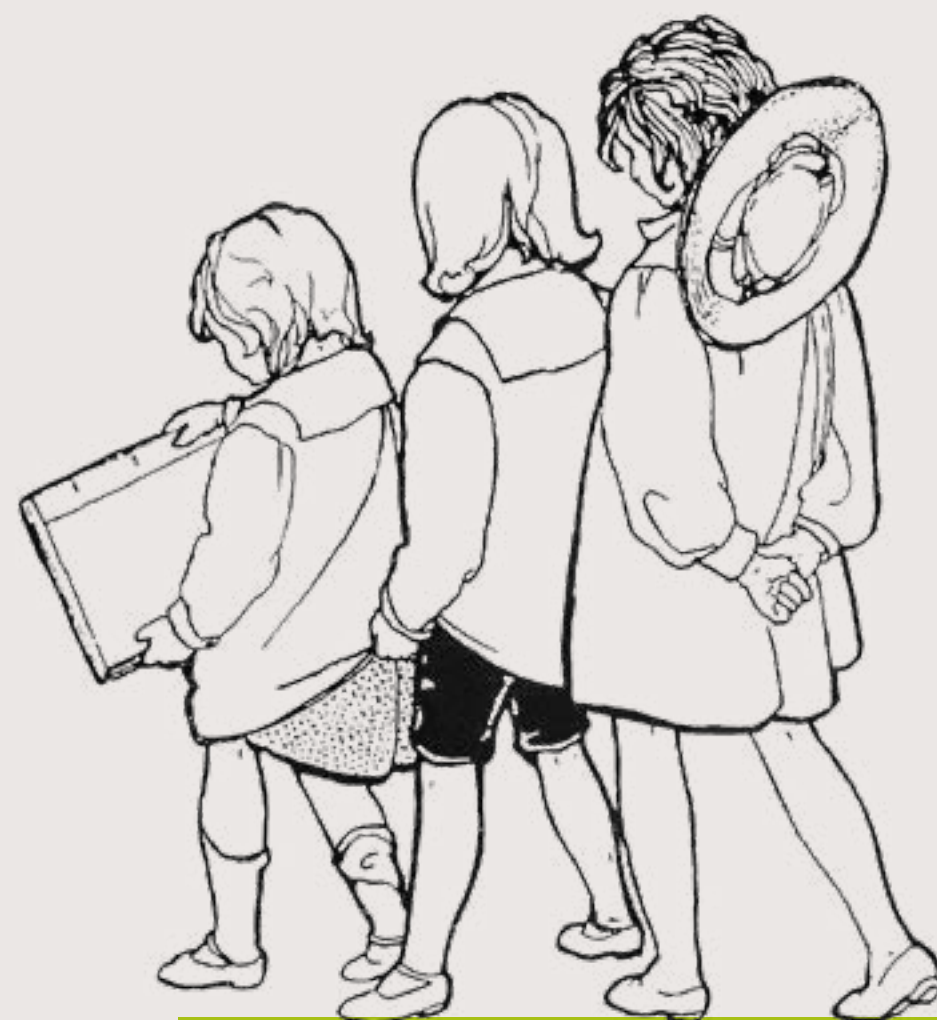
Ten wysoki poziom zainteresowania zasobami Wolnych Lektur utrzymał się do końca roku szkolnego 2019/2020. W całym okresie od 1 lutego do 10 czerwca 2020 r.* odnotowaliśmy wzrost dziennej mediany użytkowników o 87% w stosunku do analogicznego semestru w roku sprzed pandemii.

Łącznie Wolne Lektury odwiedziły w pierwszym semestrze pandemii 4 miliony unikatowych użytkowników, to jest aż o 790 tys. więcej niż rok wcześniej. Dla porównania w drugim semestrze roku szkolnego 2018/2019 (ostatnim semestrze letnim bez pandemii) liczba unikatowych użytkowników wynosiła niecałe 2 miliony (1 981 255).

* Dla uproszczenia przyjęliśmy jako daty graniczne semestrów 1 lutego i 10 czerwca. Za początek semestru letniego przyjęliśmy początek lutego, mimo że co roku ferie zimowe inaczej się rozkładają na przełomie stycznia i lutego dla różnych województw. Po 10 czerwca spada gwałtownie zainteresowanie lekturami szkolnymi, ponieważ klasyfikacja i ocena uczniów jest wówczas zakończona.

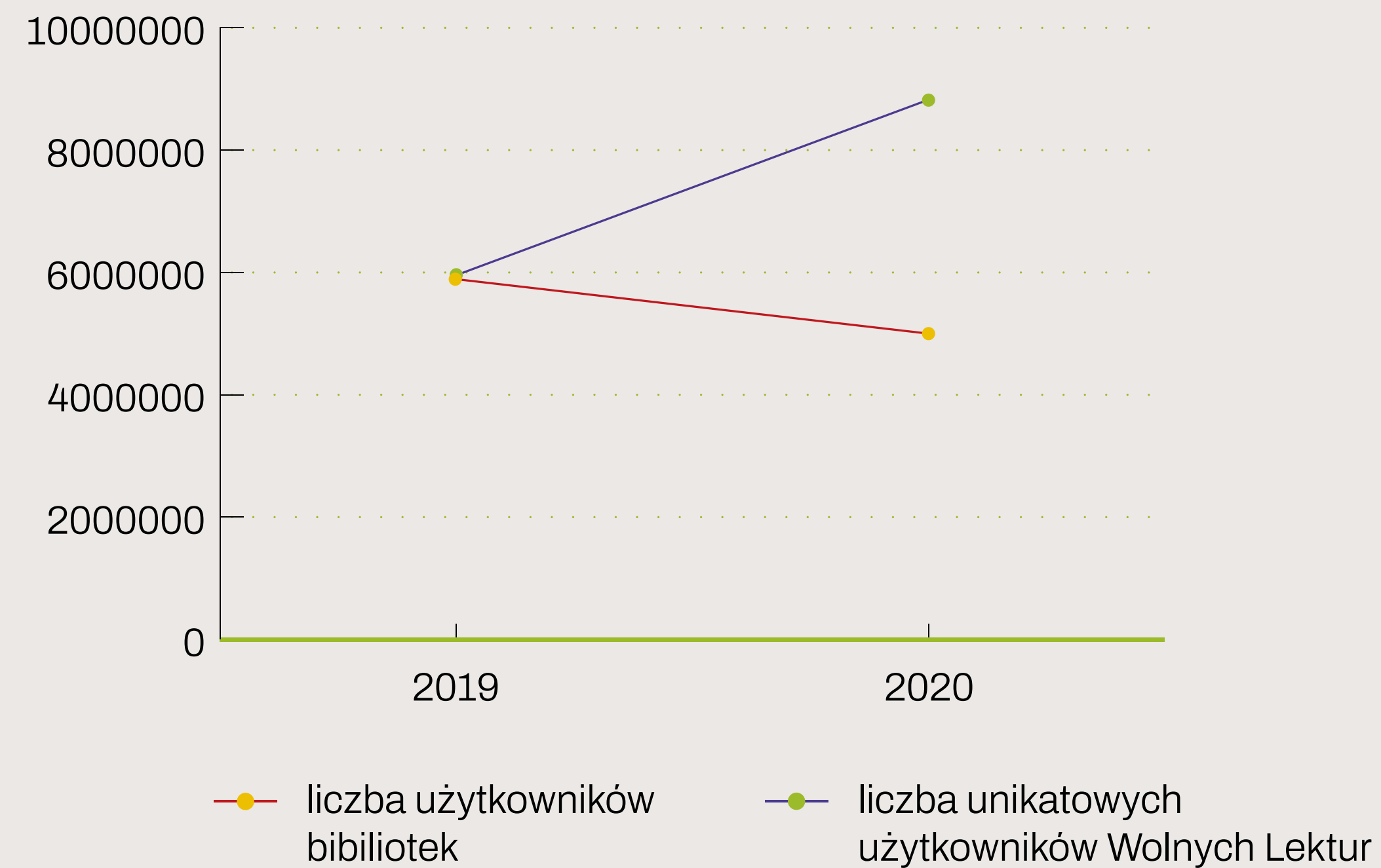
Pandemiczny bum

W porównaniu z 2019 r. liczba czytelników tradycyjnych bibliotek w 2020 r. spadła o 17,8%, a wypożyczeń o 24,5% (Raport GUS Biblioteki publiczne w 2020 roku. Informacja sygnalna z 17 lipca 2021 r.)

wykres 2.

Wykres porównujący spadek liczby użytkowników bibliotek ze wzrostem liczby unikatowych użytkowników Wolnych Lektur.

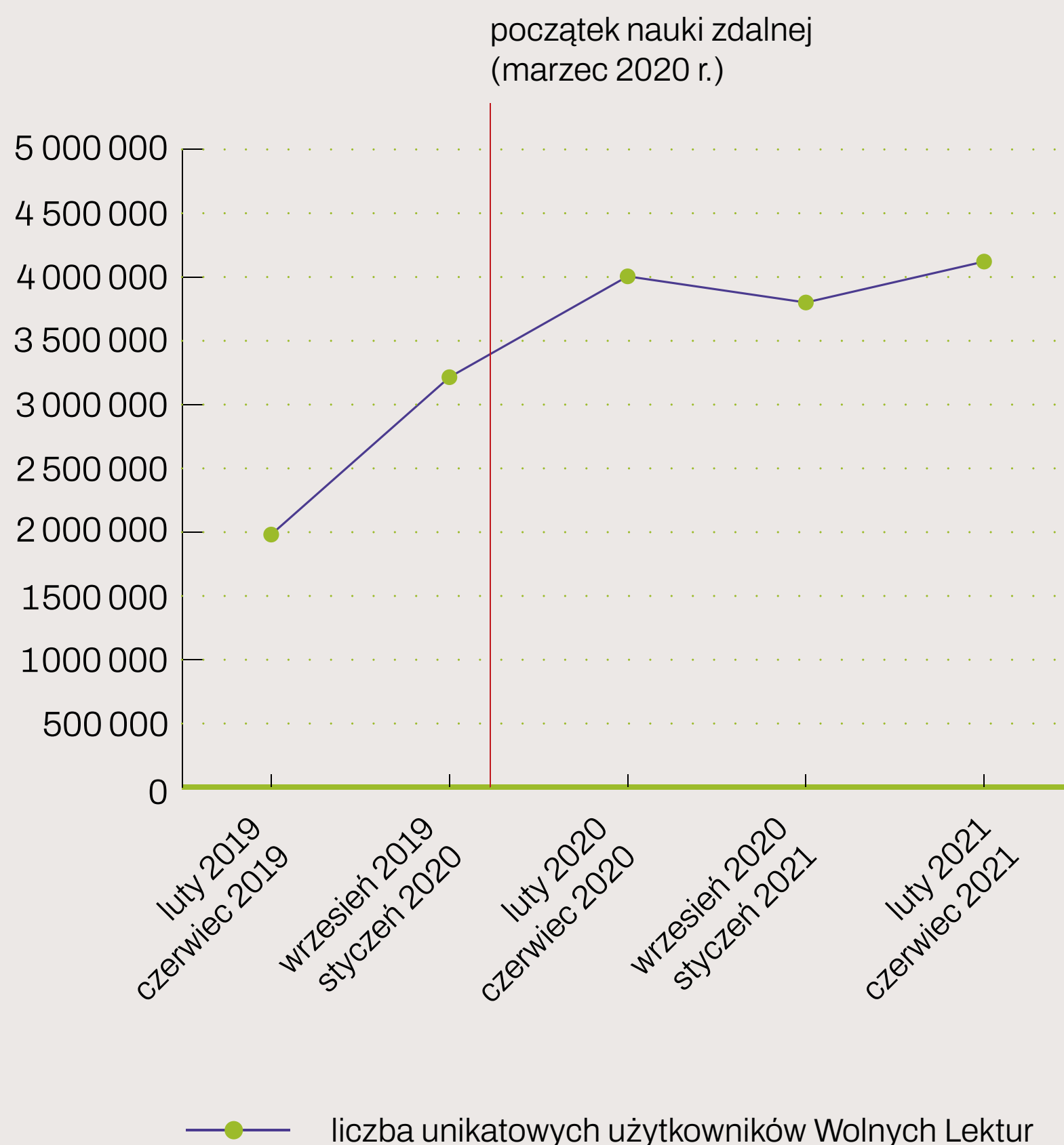

Pandemiczny bum

Ten wzrostowy trend utrzymał się po wakacjach.
W roku szkolnym 2020/2021 Wolne Lektury cieszyły się nadal ogromnym zainteresowaniem użytkowników.

wykres 3.

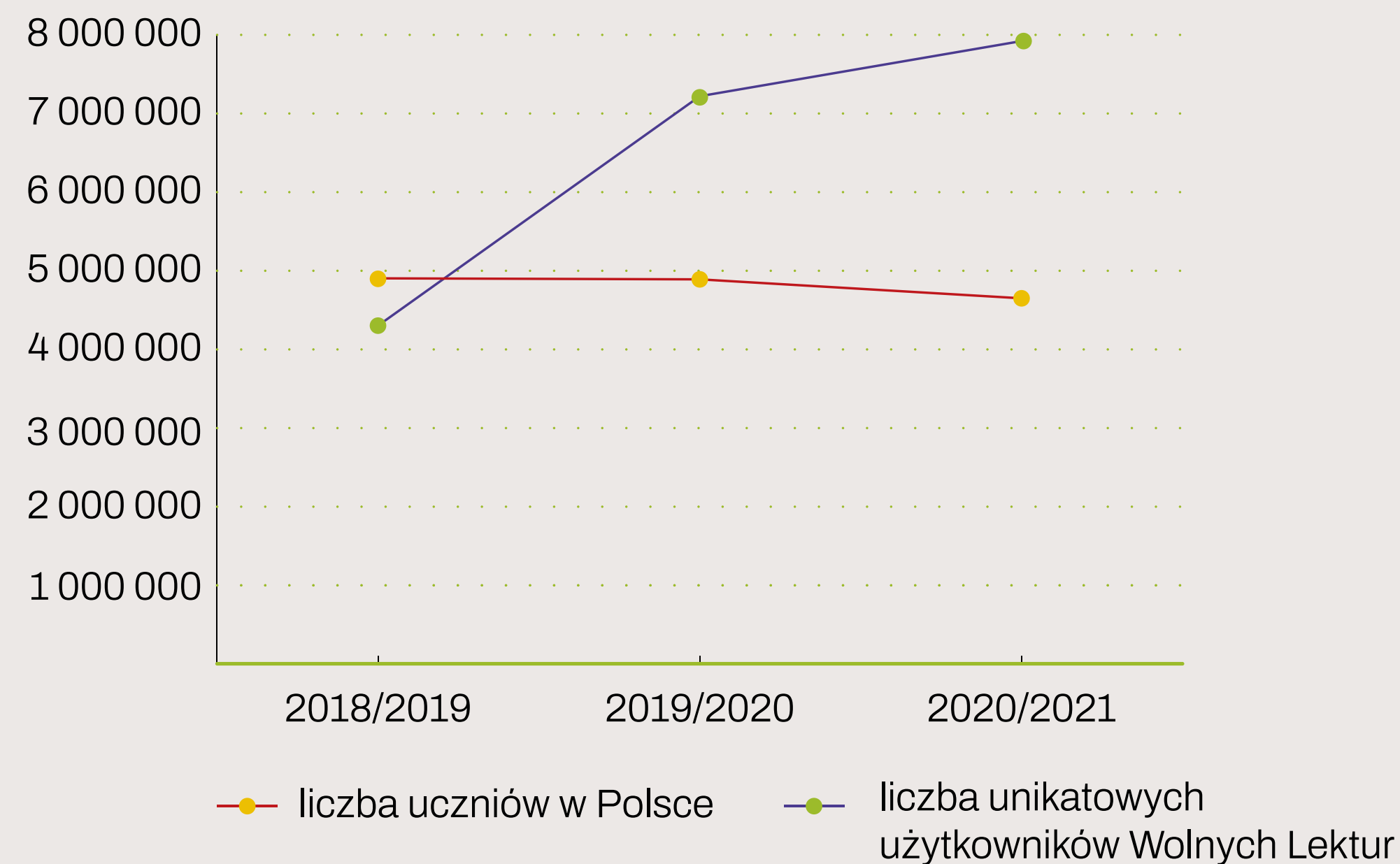
Wzrost liczby unikatowych użytkowników Wolnych Lektur od 2019 do 2021 r.

W 2019 roku liczba unikatowych użytkowników* Wolnych Lektur przekroczyła po raz pierwszy liczbę uczniów w Polsce.

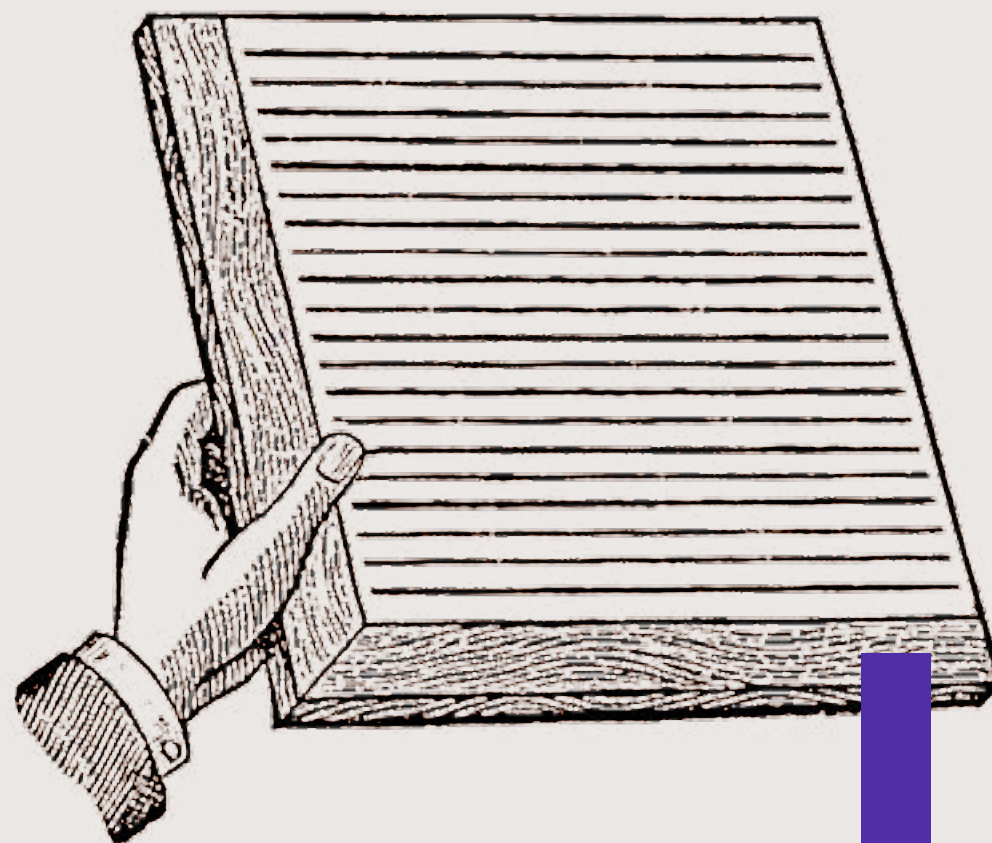
wykres 4.

Wzrost liczby unikatowych użytkowników Wolnych Lektur w stosunku do liczby uczniów w Polsce.

* Wolne Lektury szanują prywatność swoich użytkowników, w związku z tym, zgodnie z polityką prywatności fundacji Nowoczesna Polska, gromadzą jedynie nieliczne dane o naszych użytkownikach. Nie śledzimy np. ich lokalizacji, płci czy wieku. Unikatowi użytkownicy Wolnych Lektur są określani za pomocą plików cookie przechowywanych w przeglądarce użytkownika. Kiedy ta sama osoba odwiedza naszą witrynę na dwóch różnych urządzeniach (na przykład na laptopie i smartfonie), system wykryje ją jako dwóch unikatowych użytkowników. Jeśli przeglądarka odwiedzającego nie akceptuje pliku cookie (np. dlatego, że użytkowniczka wyłączyła, zablokowała lub usunęła pliki cookie), system próbuje dopasować osobę odwiedzającą do poprzedniej osoby odwiedzającej z tymi samymi funkcjami i ustawieniami (typu numer IP, typ i wersja przeglądarki, system operacyjny).

Pandemiczny bum

Ze względu na to, że Wolne Lektury są marką rozpoznawalną w szkołach, a z zasobów korzystają w ogromnej mierze nauczyciele i uczniowie na różnych etapach nauki (ewentualnie rodzice wyszukujący utwory dla dzieci), można założyć, że nowymi – i stałymi – użytkownikami zostali kolejni przedstawiciele i przedstawicielki tych grup.

”

– Przez 14 lat budowaliśmy Wolne Lektury z nadzieją, że okażą się przydatnym narzędziem wspomagającym edukację publiczną i wyrównywanie szans edukacyjne dzieciaków z defaworyzowanych regionów. Rok 2020 pokazał, że są narzędziem niezbędnym a wręcz infrastrukturą krytyczną dla polskiej edukacji – podsumowuje Jarosław Lipszyc, prezes fundacji Nowoczesna Polska – Trudno sobie wyobrazić, jak przebiegałaby nauka języka polskiego bez nas.

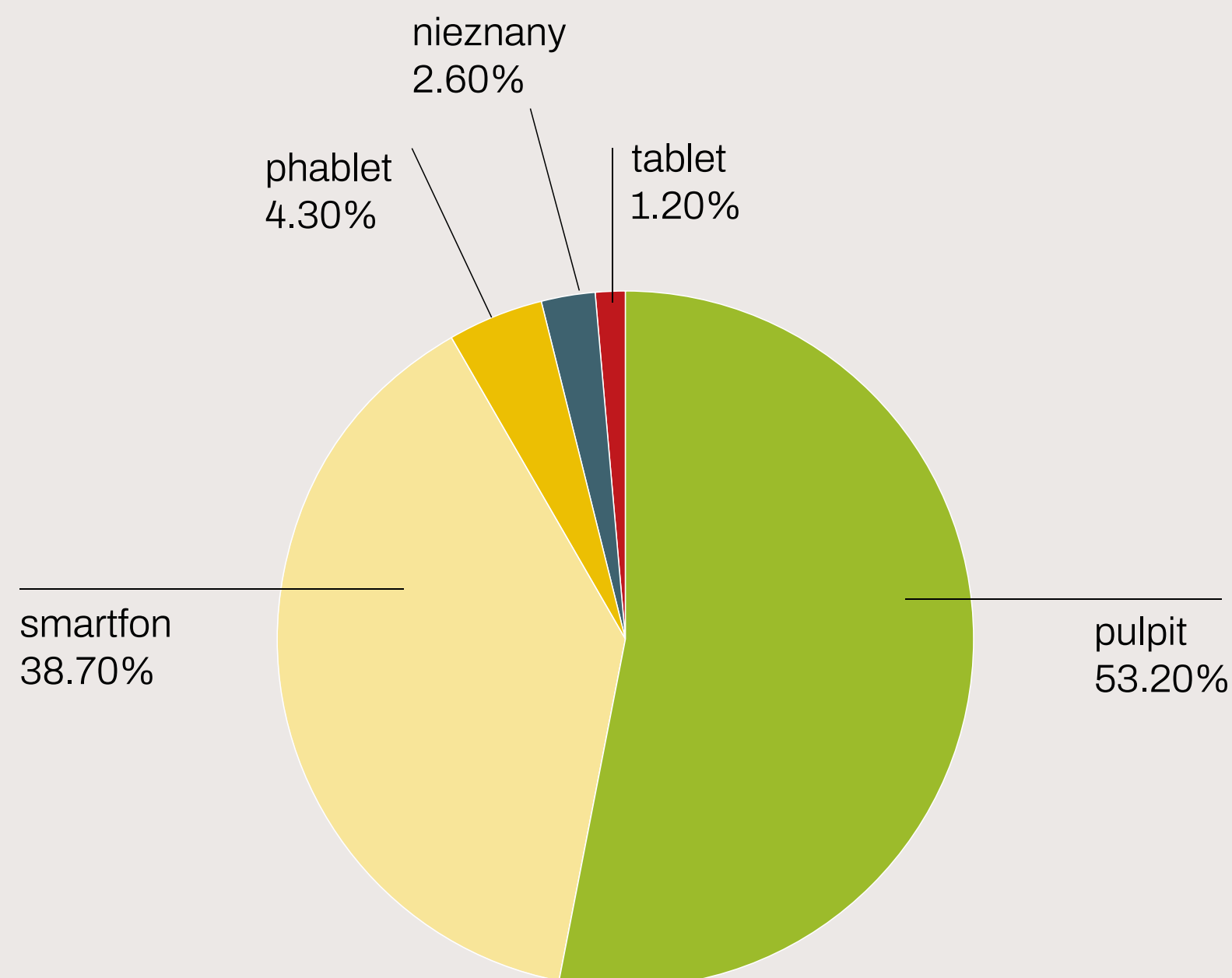
”

2. Z telefonu na monitor

Przyjrzelśmy się także temu, z jakich urządzeń odwiedzają nas czytelnicy i czytelnice. W minionym roku szkolnym 2020/2021 **najwięcej osób korzystało z Wolnych Lektur za pośrednictwem komputera stacjonarnego lub laptopa** – było to 53% użytkowników. Kolejne 39% korzystało ze smartfonów, 4% z phabletów,* a 1% z tabletów.

wykres 5.

Urządzenia wykorzystywane do przeglądania strony WolneLektury.pl w roku szkolnym 2020/2021 (udział w %).

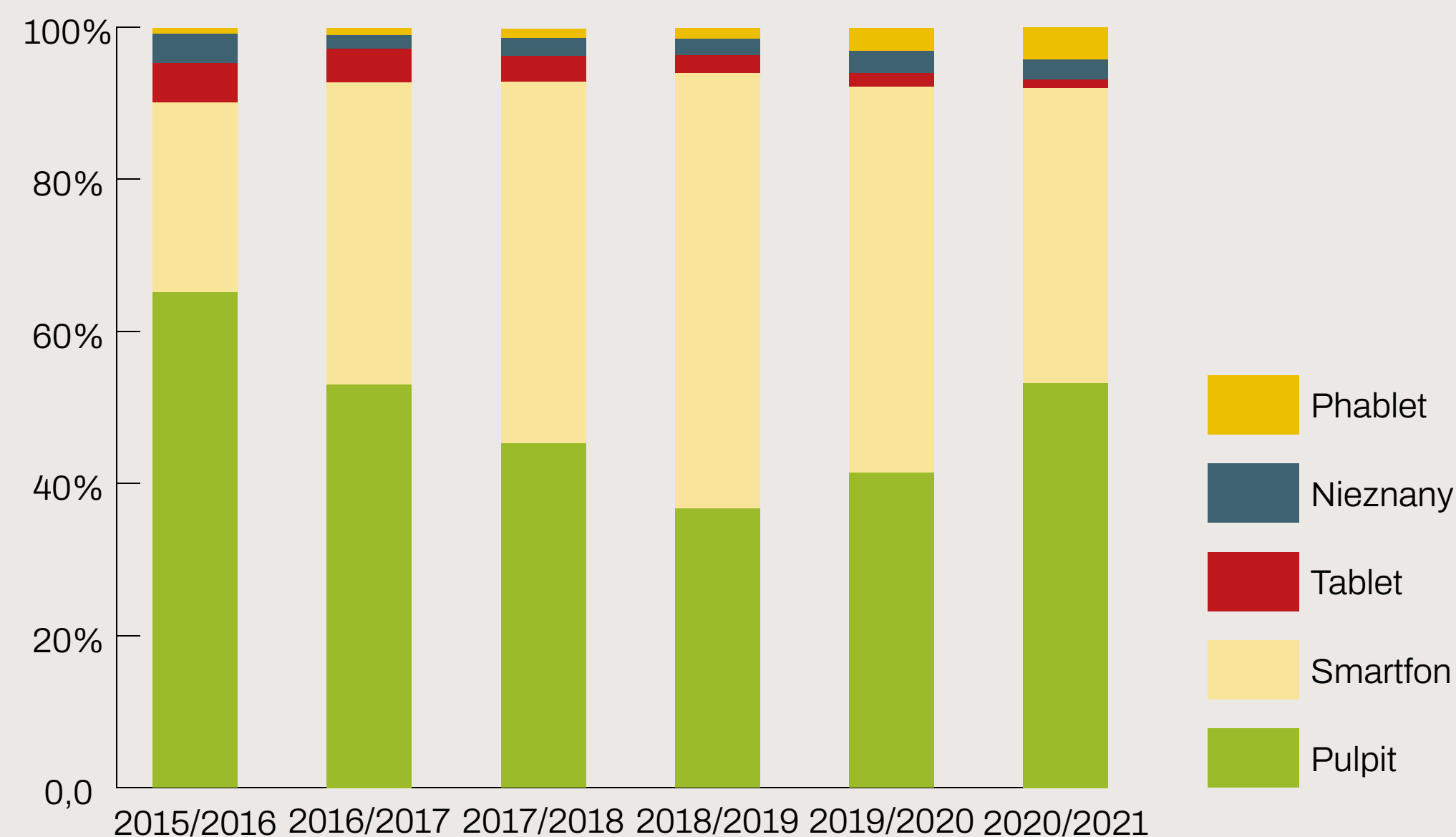

* Phablet – urządzenie łączące elementy tabletu i smartfona, posiadające dotykowy ekran o przekątnej większej niż 5 cali, lecz mniejszej niż 7 cali.

Oznacza to odwrócenie trendu zastępowania komputerów przez urządzenia mobilne, który obserwowaliśmy od kilku lat. Jeszcze w roku szkolnym 2019/2020 – częściowo już dotkniętym przez pandemię – 51% odbiorców korzystało ze smartfonów, a jedynie 41% z komputerów stacjonarnych i laptopów. Ta przewaga utrzymywała się od roku 2016/2017 – wówczas po raz ostatni przed pandemią więcej osób (53%) korzystało z Wolnych Lektur z komputerów niż ze smartfonów (40%).

wykres 6.

Procentowe zestawienie urządzeń wykorzystywanych do odwiedzin strony WolneLektury.pl w latach 2015-2021.

Z telefonu na monitor

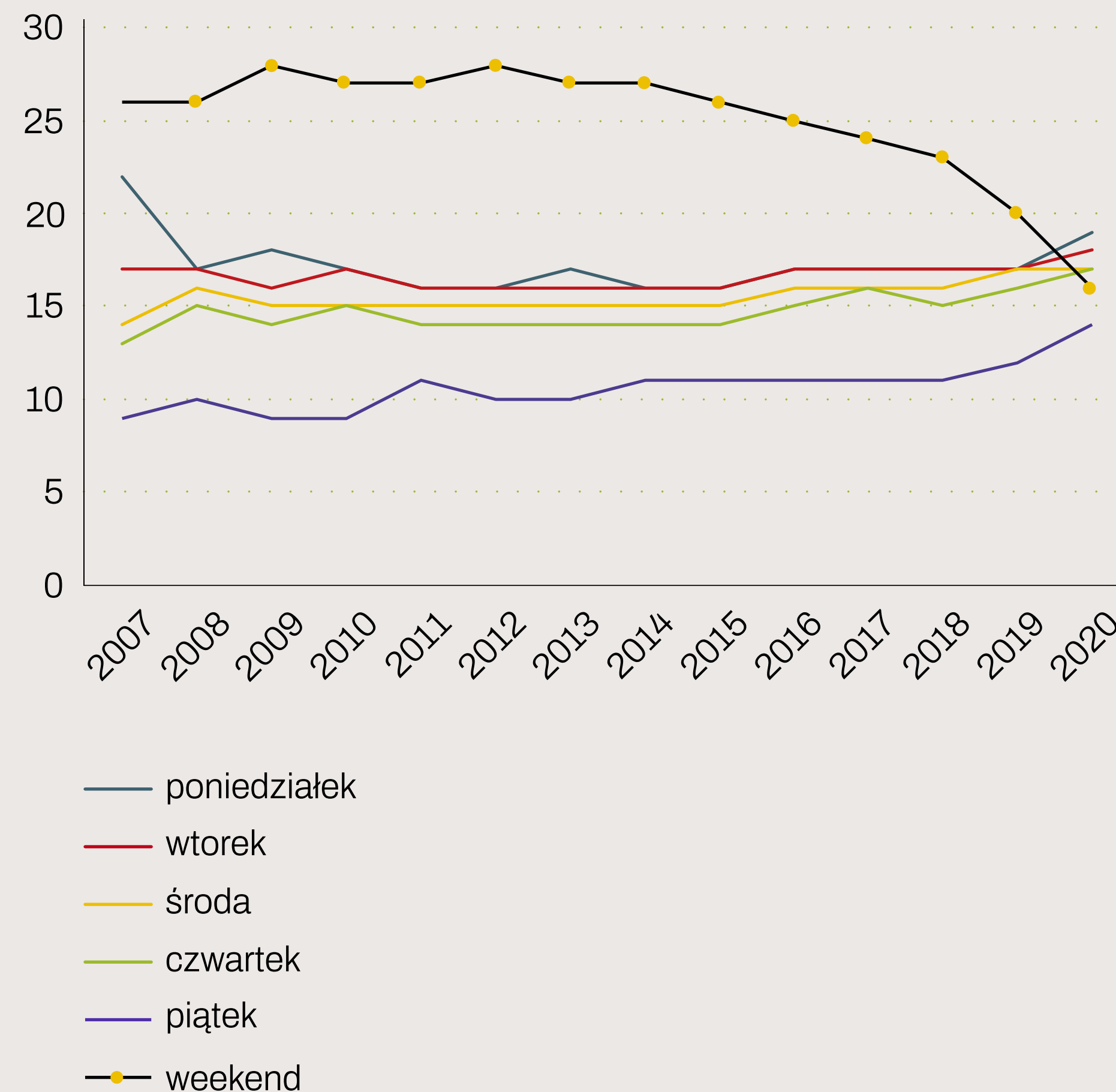
Jest to kolejny trop wskazujący na to, że zasoby Wolnych Lektur były w ogromnej mierze wykorzystywane podczas nauczania zdalnego – odrabiania zadań domowych, zapoznawania się z obowiązkowymi lekturami czy pracy z tekstem podczas zajęć lekcyjnych.

Inną ciekawą zmianą, którą odnotowaliśmy, a która może wiązać się ze zmianą technologiczną, są dni, w których najczęściej użytkowników korzysta z Wolnych Lektur. Do roku 2016 największy ruch na stronie obserwowaliśmy w weekendy. W roku szkolnym 2016/2017 udział weekendów zaczął się zmniejszać. Relatywnie więcej wizyt odnotowywaliśmy w poniedziałki i kolejne dni tygodnia. Zmiana ta odbyła się oczywiście przy jednoczesnym ogólnym wzroście odwiedzalności Wolnych Lektur.

Pandemia i nauczanie zdalne zdecydowanie wzmogły ten trend. Nasze dane za rok szkolny 2019/2020 i kolejny jasno wskazują, że Wolne Lektury odwiedzane są przede wszystkim w dni szkolne, przy czym najczęściej wizyt odnotowujemy w poniedziałki. Jak zinterpretować te dane? Przed pandemią znacząca była zapewne zmiana, którą wskazaliśmy wcześniej tj. wzrost popularności smartfonów i urządzeń mobilnych oraz wejście do szkół e-podręczników. To otworzyło możliwość korzystania z Wolnych Lektur w szkole, a nie tylko w domu w trakcie odrabiania prac domowych. W trakcie nauczania zdalnego z naszych zasobów można było korzystać na bieżąco podczas prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w nich. W weekend zaś – w miarę możliwości odpocząć od komputera. Najwyraźniej Wolne Lektury... uwolniły dzieciakom weekendy.

wykres 7.

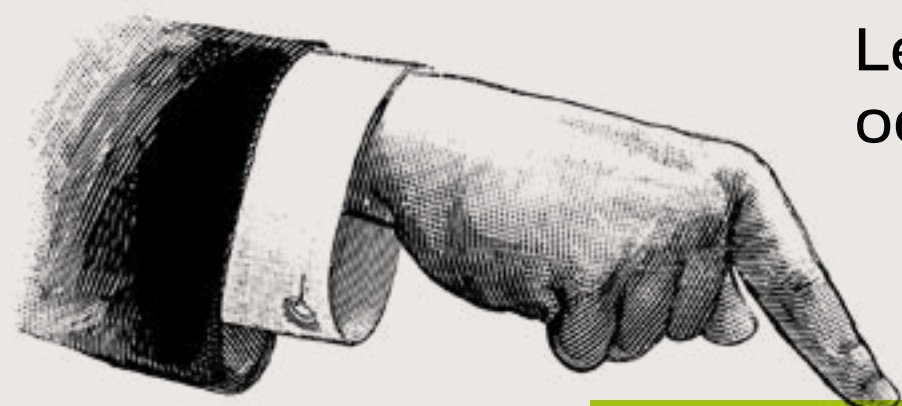
Wizyty na stronie WolneLektury.pl wg dni tygodnia (udział w %)

3.

Lekturowe bestsellery

Jakie utwory były najpopularniejsze w roku szkolnym 2020/2021? Przedstawiamy listę TOP15 Wolnych Lektur. Niekwestionowanym „liderem” biblioteki jest oczywiście Adam Mickiewicz.

Najczęściej czytane utwory w roku szkolnym 2020/2021:
(w nawiasie liczba odsłón):

1. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza (399 tys.)
2. „Kordian” J. Słowackiego (313 tys.)
3. „Dziady cz. III” A. Mickiewicza (304 tys.)
4. „Wesele” S. Wyspiańskiego (261 tys.)
5. „Oda do młodości” A. Mickiewicza (255 tys.)
6. „Reduta Ordon” A. Mickiewicza (255 tys.)
7. „Świtezianka” A. Mickiewicza (214 tys.)
8. „Antygona” Sofoklesa (206 tys.)
9. „Romantyczność” A. Mickiewicza (189 tys.)
10. „Dziady cz. II” A. Mickiewicza (193 tys.)
11. „Tren VIII” J. Kochanowskiego (191 tys.)
12. „Balladyna” J. Słowackiego (185 tys.)
13. „Stepy Akermańskie” A. Mickiewicza (172 tys.)
14. „Zemsta” A. Fredry (164 tys.)
15. „Hymn o zachodzie słońca na morzu
(Smutno mi, Boże!)” J. Słowackiego (153 tys.)

Lekturowe bestsellery

Najczęściej czytane utwory zagranicznych autorów w roku szkolnym 2020/2021 (w nawiasie liczba odsłón):

1. „Antygona” Sofoklesa (206 tys.)
2. „Makbet” W. Shakespeare’a (135 tys.)
3. „Skąpiec” Moliera (124 tys.)
4. „Cierpienia młodego Wertera” J. W. Goethego (112 tys.)
5. „Romeo i Julia” W. Shakespeare’a (88 tys.)
6. „Król Edyp” Sofoklesa (65 tys.)
7. „Mały Książę” A. de Saint-Exupery’ego (53 tys.)
8. „Giaur” G. G. Byrona (34 tys.)
9. „Iliada” Homera (32 tys.)
10. „Faust” J. W. Goethego (25 tys.)
11. „Świętoszek” Moliera (25 tys.)
12. „Tajemniczy Ogród” F. H. Burnett (25 tys.)
13. „Calineczka” H. Ch. Andersen (23 tys.)
14. „Dekameron. Dzień piąty” (Sokół) G. Boccacio – (25 tys.)
15. „Przygody Tomka Sawyera” M. Twaina (22 tys.)

Lekturowe bestsellery

Łatwo zauważyć, że utwory polskich pisarzy są znacznie popularniejsze niż autorów zagranicznych. Częściowo wynika to z faktu, iż większość książek na szkolnej liście lektur obowiązkowych to właśnie utwory polskie. Warto też zwrócić uwagę, że większość spośród najpopularniejszych utworów na Wolnych Lekturach to te, które są omawiane w szkole podstawowej.

A co czytają użytkownicy Wolnych Lektur poza lekturami szkolnymi? W omawianym czasie najpopularniejsze teksty spoza listy lektur to „Piekło kobiet” T. Boya-Żeleńskiego, „Państwo” Platona, „Ojciec Goriot” Balzaka, „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza i fraszka „Na matematyka” J. Kochanowskiego (kto jej nie zna, może zajrzeć na naszą stronę i przekonać się, skąd taka popularność wśród młodzieży...).

Lekturowe bestsellery

Czego jeszcze szukają w bibliotecznych katalogach nasi użytkownicy? Na to pytanie odpowiada redaktorka techniczna Wolnych lektur, Aleksandra Kopeć-Gryz: – Najpopularniejszą frazą jest „Pan Tadeusz”. Zaraz po nim hasło „Kamienie na szaniec”, „Zbrodnia i kara”, „Balladyna”, „Lalka” i „Zemsta”. Niestety „Kamienie na szaniec” będziemy mogli opublikować dopiero w 2049 roku. Ale „Zbrodnia i kara” to dla nas jasny sygnał: czas przygotować wolne tłumaczenie! Użytkownicy często szukają też „Hobbita”, ale pierwszy przekład będzie dostępny w domenie publicznej dopiero od 2055 roku. Za to mamy dobrą wiadomość, dla poszukujących „Opowieści wigilijnej” – publikacja już niebawem! – zapewnia.

Lekturowe bestsellery

Co najchętniej czytano w wakacje 2021? (w nawiasie liczba odsłon w okresie 1 lipca – 31 sierpnia 2021 r.)

1. „Reduta Ordona” A. Mickiewicza (21 tys.)
2. „Wesele” S. Wyspiański (19 tys.)
3. „Oda do młodości” A. Mickiewicza (15 tys.)
4. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza (15 tys.)
5. „Skąpiec” Moliera (11 tys.)
6. „Lalka” B. Prusa (11 tys.)
7. „Tren VIII” J. Kochanowskiego (11 tys.)
8. „Stepy Akermańskie” A. Mickiewicza (10 tys.)
9. „Hymn o zachodzie słońca na morzu (Smutno mi, Boże!)” J. Słowackiego (10 tys.)
10. „W malinowym chruśniaku” B. Leśmiana (9 tys.)
11. „Świtezianka” A. Mickiewicza (9 tys.)
12. „Kordian” J. Słowackiego (9 tys.)
13. „Makbet” W. Shakespeare’a (8 tys.)
14. „Zemsta” A. Fredry (8 tys.)
15. „Bogurodzica” (7 tys.)

4.

Wolne Tłumaczenia – nowy projekt biblioteki

W okresie zdalnego nauczania kluczowe stało się dla nas uzupełnienie naszych zasobów o te pozycje z listy lektur szkolnych, których do tej pory jeszcze nie udostępnialiśmy, tak aby każda uczennica i każdy uczeń miał do nich dostęp. Braki te wynikały przede wszystkim z przepisów obowiązującego prawa autorskiego. Majątkowe prawa autorskie wygasają dopiero 70 lat po śmierci autora (lub 70 lat od opublikowania utworu, jeśli stało się to po śmierci autora). Wtedy utwór trafia do domeny publicznej i możemy go nieodpłatnie udostępniać i wykorzystywać na inne sposoby. Te same przepisy dotyczą owoców pracy tłumaczeniowej – jeśli mamy do czynienia z przekładem tekstu zagranicznego, od śmierci tłumacza również musi minąć 70 lat, abyśmy mogli udostępnić przekład w Wolnych Lekturach. Mając na uwadze nagłą potrzebę dostępu do lektur szkolnych online, wielość zapytań naszych użytkowników oraz chęć dalszego rozwoju, postanowiliśmy zamówić nowe tłumaczenia i udostępnić je na wolnej licencji. W ostatnim roku szkolnym zamówiliśmy i opublikowaliśmy w ramach tego programu wolne tłumaczenia: „Małego Księcia” A. de Saint Exupéry’ego (przeł. Agata Kozak) oraz „Bajki o rybaku i rybce” Aleksandra Puszkina (przeł. Renata Lis). Po wakacjach dołączyły do nich „Kopciuszek” Charles’a Perrault’a (przeł. Oskar Hedemann) i „Doktor Dolittle” Hugh Loftinga (przeł. Jarek Westermarck). W przygotowaniu jest także przekład „Roku 1984” George’a Orwella, którego dokona Julia Fiedorczyk. Powstanie tych przekładów było możliwe dzięki darczyńcom Wolnych Lektur – część prac ufundowała społeczność w ramach zbiórek na naszej stronie i Facebooku, częściowo pokryliśmy je dzięki wpływom z darowizn 1%. Na liście lektur szkolnych jest jednak nadal kilka kluczowych pozycji do uzupełnienia.

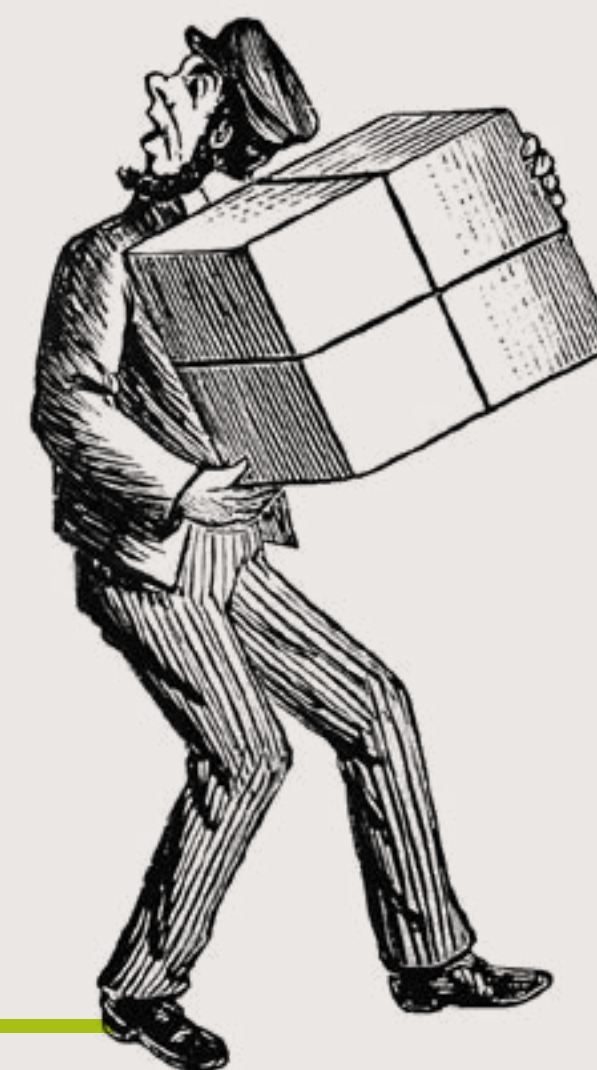

Wolne Tłumaczenia – nowy projekt biblioteki

„ – Jesteśmy ogromnie wdzięczni wszystkim osobom, które zdecydowały się przekazać darowizny Wolnym Lekturom. Tylko dzięki nim możliwe było dostarczenie tak szybko lektur szkolnych – mówi Maria Świetlik, dyrektorka ds. rozwoju Wolnych Lektur. – Pracujemy nad uzupełnieniem biblioteki o ostatnie brakujące pozycje, ale chcemy też zadbać o wszechstronny rozwój dzieciaków i oferować im wartościowe i ciekawe książki spoza tej listy. Dlatego prosimy o więcej – apeluje. – Wszystkie pozyskane środki inwestujemy w rozwój biblioteki. Dzieciaki czekają!

”

Wolne Tłumaczenia – nowy projekt biblioteki

Lektury szkolne, których tłumaczenie nie jest dostępne w domenie publicznej:

- „Alicja w krainie czarów” L. Carolla,
- „Ania z Zielonego Wzgórza” L. M. Montgomery,
- „Cudowna podróż” S. Lagerlöf,
- „Pinokio” C. Collodiego,
- „Proces” F. Kafki,
- „Mistrz i Małgorzata” M. Bułhakowa,
- „Zbrodnia i kara” F. Dostojewskiego

Lektury szkolne, których tłumaczenie na język polski jest archaiczne lub niepełne – plan zamówienia nowego przekładu lub uzupełnienia i uwspółcześnienia dawnego:

- „Klub Pickwicka” Ch. Dickensa,
- „Martwe dusze” N. Gogola,
- „Nędznicy” V. Hugo,
- „Nowa Heloiza” J.J. Rousseau,
- „Ars rhetorica” Arystotelesa

5.

Wolne Lektury do słuchania – wyjście poza listę lektur

Wolne Lektury oferują nie tylko ebooki w najpopularniejszych formatach na urządzenia mobilne, lecz także audiobooki, których można słuchać na dwa sposoby. Nasi użytkownicy mogą znaleźć odtwarzacz na stronie utworu na Wolnych Lekturach i tam wysłuchać całej treści książki. Od stycznia 2020 roku Wolne Lektury są obecne również na Youtube, najpopularniejszej platformie audio-wideo. Dzięki temu nasze audiobooki docierają do jeszcze szerszej publiczności – nasz kanał obserwuje już 8,4 tys. osób. Zasób audiobooków wciąż się powiększa, a jego rozwijanie jest jednym z naszych priorytetowych działań na najbliższe miesiące. Których dzieł najchętniej słuchali w roku szkolnym 2020/2021 nasi użytkownicy na portalu Youtube?

WHERE NEXT ?

Wolne Lektury do słuchania

– wyjście poza listę lektur

Najpopularniejsze audiobooki na kanale Wolnych Lektur (w nawiasie liczba odsłon):

1. „Tajemniczy ogród” F.H. Burnett (60 tys.)
2. „Żona modna” I. Krasickiego (31 tys.)
3. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza (19 tys.)
4. „Uczta” Platona (13 tys.)
5. „Chłopi cz. I – Jesień” W.S.Reymonta (13 tys.)
6. „Ojciec Goriot” H. de Balzaca (6 tys.)
7. „Przygody Tomka Sawyera” M. Twaina (6 tys.)
8. „Latarnik” H. Sienkiewicza (5 tys.)
9. „Król Dżumiec” E. A. Poego (5 tys.)
10. „Mendel Gdański” M. Konopnickiej (4 tys.)
11. „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza (4 tys.)
12. „Słówka (zbiór)” T. Boya-Żeleńskiego (4 tys.)
13. „Gloria victis” E. Orzeszkowej (4 tys.)
14. „Przedwiośnie” S. Żeromskiego (3 tys.)
15. „Robinson Cruzoe” D. Defoe (3 tys.)

Jak widać, tym razem wśród najpopularniejszych utworów, znalazło się wiele spoza listy lektur obowiązkowych. To ważna informacja – widać bowiem, że wśród młodych czytelniczek i czytelników jest duże zainteresowanie klasyką literatury nie tylko polskiej, lecz także światowej.

” – Znajomość kanonu światowej kultury pomoże młodym ludziom w kontaktach z rówieśnikami z innych krajów. – komentuje Maria Świetlik. – To taki elementarz, który wyposaża kolejne pokolenia w kod, potrzebny do rozumienia tekstów europejskiej czy amerykańskiej kultury takich jak seriale, książki, filmy, gry komputerowe czy piosenki. Brak znajomości tego języka wywołać może poczucie obcości, frustrację i inne negatywne odczucia, obniżając nie tylko indywidualne szanse na rozwój, ale powodując poważne skutki społeczne. ”

6.

Przyjaciele

W celu dalszego rozwoju oferty biblioteki, w 2019 roku zostało powołane Towarzystwo Przyjaciół Wolnych Lektur. W ramach tego projektu zamawialiśmy opowiadania lub wykupowaliśmy prawa do krótkich utworów u współczesnych polskich autorek i autorów. Po opublikowaniu dzieła te były dostępne przedpremierowo tylko dla osób, które wsparły Wolne Lektury darowizną. Po 60 dniach dostęp do tekstów otrzymywali wszyscy użytkownicy, a członkowie i członkinie Towarzystwa mogli czytać kolejną prapremierę. W ten sposób opublikowaliśmy 14 utworów. Które cieszyły się największą popularnością w omawianym okresie?

Podium Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur prezentuje się następująco:

1. „Małe zwierzątka” Radka Raka (1915 odsłon)
2. „Nasza mama czarodziejka” Joanny Papuzińskiej (1912 odsłon)
3. „#manto” Łukasza Orbitowskiego z ilustracjami Jacka Świdzińskiego (795 odsłon)

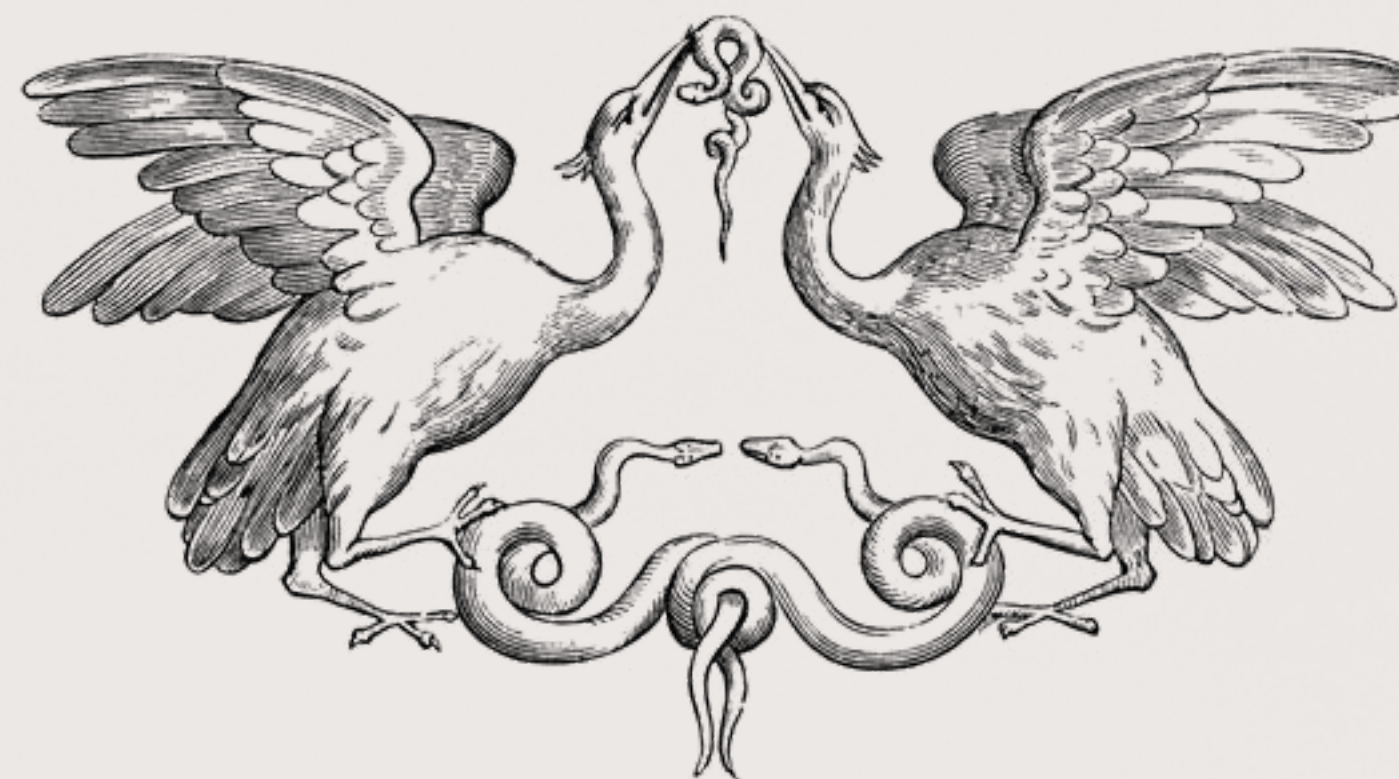
Przyjaciele

Wsparcie indywidualnych darczyńców stało się też istotnym warunkiem przetrwania Wolnych Lektur. Po dramatycznym apelu fundacji, która nie otrzymała publicznej dotacji, setki osób wsparło bibliotekę drobnymi darowiznami, a ponad 400 zdecydowało się na stałe comiesięczne wsparcie. Aby Wolne Lektury mogły przetrwać kolejne lata, konieczne jest potrojenie tej liczby.

”

– Nie ma na świecie instytucji ważniejszej niż biblioteka. Wszystkie sprawy publiczne, wspólnotowe, mają tu swój początek i koniec. Nasza biblioteka powstaje jako inicjatywa społeczna, poza kontrolą władz państwowych, w swoim rozwoju kierująca się wyłącznie misją edukacyjną i kulturową, a nie politycznymi zamówieniami. Liczymy na to, że ta idea zasługuje na Twoje wsparcie – mówi Jarosław Lipszyc, prezes fundacji.

”

opracowanie:

Autorka: Aleksandra Kopeć-Gryz
Opracowanie graficzne i skład: Zofia Karpowicz
Redakcja merytoryczna: Maria Świetlik
Korekta: Aleksandra Sekuła
Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska, Warszawa 2021
Raport opublikowany na Licencji Wolnej Sztuki

Wykorzystano fonty: Archivo projektu Omnibus-Type oraz font Paytone One zaprojektowany przez Vernona Adamsa. Obydwa kroje udostępnione są na licencji: Open Font License.

źródła:

Dane statystyczne dotyczące edukacji i oświaty w Polsce:
www.ore.edu.pl

Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2018/2019, [PDF], Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Warszawa, Gdańsk 2019 https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5488/1/14/1/oswiata_i_wychowanie_w_roku_szkolnym_2018_2019_korekta_12-02-2020.pdf (dostęp 1.09.2021)

Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, [PDF], Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Warszawa, Gdańsk 2020, https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5488/1/15/1/oswiata_i_wychowanie_2019_2020.pdf (dostęp 1.09.2021)

Nowy rok szkolny 2021/2022, Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej z dn. 27.08.2021, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nowy-rok-szkolny-20212022> (dostęp 1.09.2021)

Dane statystyczne Wolnych Lektur: <https://piwik.nowoczesnapolska.org.pl/>

ilustracje:

źródło: www.rawpixel.com
licencja: Creative Commons CC0

2 str. from artworks from Leo Gestel ID: 3043208
3 str. ID: 561245
4 str. ID: 572150
7 str. ID: 572597
9 str. ID: 573128
12 str. ID: 572123
13 str. ID: 557783
14 str. ID: 3366710
15 str. ID: 572111
16 str. ID: 3043203
17 str. ID: 3043178
18 str. ID: 571884, ID: 572186
19 str. ID: 561240
20 str. ID: 573456
21 str. ID: 571900
22 str. ID: 571945
23 str. ID: 473777

okładka

licencja: Creative Commons CC0
źródło: https://pxhere.com/en/photo/837883?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

Przekaż 1% na wolną bibliotekę

KRS 0000070056
wolnelektury.pl/info/wesprzyj-nas

Zostań Przyjacielem Wolnych Lektur

wolnelektury.pl/towarzystwo

WolneLektury.pl

Słuchaj nas na YouTube

wolnelektury.pl/re/WolneLekturyYT

Fundacja Nowoczesna Polska
ul. Marszałkowska 84/92 lok. 125
00-514 Warszawa
tel./fax: +48 22 621 30 17
e-mail: fundacja@nowoczesnapolska.org.pl
www.nowoczesnapolska.org.pl

Organizacja Pożytku Publicznego
Sąd Rejestrowy dla M.St. Warszawy w Warszawie,
XII Wydział Gospodarczy
KRS 0000070056
NIP 952-18-77-087

**Wspieraj
Wolne Lektury!**